

- I. 1. Hol található, mi a neve az épületnek, amelynek kapuját látja? Nevezze meg és keltezze a képen látható épületrészt: mely század, melyik felére tehető az építése? (5 pont)

Chartres, székesegyház, nyugati kapu („Királykapu”), 12. század második fele

2. Milyen ábrázolások találhatóak a kapuépítmény orommezőiben? (3 pont)

A középső kapu timpanonjában Maiestas Domini, szemöldökén az apostolok, a jobb oldali timpanonban Jézus megtestesülése: trónoló Mária Jézussal, alatta angyali üdvözlés, vizitáció, Jézus születése, híradás a pásztoroknak, a bal timpanonban Jézus mennybemenetele, szemöldökén az apostolok.

3. Jelölje be a képen egyértelműen, betűjelekkel és nyilakkal az alábbiakat! (5 pont)

- a) archivolt
- b) béllet
- c) timpanon
- d) szemöldök
- e) oszlopszobor

4. Mely alkotások készültek a fentivel egyazon évszázadban? Karikázza be betűjelüket! (5 pont)

- a) Gyulafehérvár, székesegyház, két apostolt ábrázoló relief;
- b) a Pray-kódex tollrajzai;
- c) Feldebrő, altemplom;
- d) Szent István-szarkofág;
- e) Pécs, székesegyház, a teremtéstörténetet ábrázoló reliefek.

Bekarikázandó: b) és e).

- II. 1. Azonosítsa az alábbi épületeket!

(3 x 5 = 15 pont)

- a) hely, elnevezés, mely század, melyik felében alapították, ki az építtetője/alapítója:

Hildesheim, Szent Mihály bencés apátsági templom, 11. század eleje, Bernward püspök

- b) hely, elnevezés, mely század, melyik felében épült, a stíluskorszak melyik periódusát képviseli:

Exeter, székesegyház, a főhajó boltozata, 1280-90, Decorated Style

- c) hely, elnevezés, mely század, melyik felében alapították, ki az építtetője/alapítója:

Paris, Sainte-Chapelle, 1242-48, IX. (Szent) Lajos

2. Mely építkezésekről ismertek az alábbi mesternevek? (7 pont)

mester:	hely, az épület neve:
a) Lanfrancus	<i>Modena, San Gimignano-székesegyház</i>
b) Rainaldus	<i>Pisa, székesegyház</i>
c) Jean d'Orbais	<i>Reims, székesegyház</i>
d) Robert de Luzarches	<i>Amiens, székesegyház</i>
e) Erwin von Steinbach	<i>Strasbourg, székesegyház</i>
f) Arnolfo di Cambio	<i>Firenze, Santa Croce</i>
g) Peter Parler	<i>Prága, Szent Vítus-székesegyház</i>

III. 1. Melyik tárgyról készült az alábbi rajz, mi volt eredeti funkciója, és milyen szerepet kapott később, a középkor folyamán? (2 pont)

székesfehérvári casula, később koronázási palást

2. Kik voltak megrendelői, mikor és milyen egyházi intézmény számára készült? (5 pont)

Szent István és Gizella, 1031, székesfehérvári prépostság

3. Milyen Krisztus-ábrázolások díszítik, illetve díszítették eredetileg? (4 pont)

A mellrészen, ahol átalakításkor átvágták, Krisztus színeváltozása és keresztrefeszítése volt látható, hátoldalán az oroszlánon és sárkányon taposó második Ádám, illetve az ítélkező Krisztus.

4. Határozza meg az alábbi kifejezések jelentését! (2 x 4 = 8 pont)

Maiestas Domini

Krisztus (keresztes nimbuszal) dicsfényben / mandorlában az evangélisták szimbólumai között

Iniciálé

A kódex írásképében a nagy, díszes kezdőbetű.

IV. 1. Azonosítsa az alábbi műveket a kért adatokkal!

a)

elnevezés, keltezés (mely század melyik fele), fő díszítőmotívumok (5 pont):

Szekszárdi vállkő szalagfonatos és palmettás dísszel, 1060 körül, Mészkeő

b)

elnevezés, keltezés (mely század melyik fele), a szobor anyaga (4 pont):

Kalocsai királyfej, 1200-25, Vörös mészkő

c)

**elnevezés, keltezés (mely század melyik fele), lelőhely:
(5 pont)**

Porta speciosa, 1220-24, bencés főapátság, Pannonhalma

**d) az ábrázolás témája, lelőhely, technika, keltezés (mely század melyik fele):
(5 pont)**

két apostol, Gizella kápolna, Veszprém, 1250-1300, Freskó

ESSZÉKÉRDÉS

V. 1. Hol áll, melyik szerzetesrend számára épült az alábbi épület? (2 pont)

Bélapátfalva, ciszterci

2. A kép segítségével jellemezze a rend román kori templom- és kolostorépítkezéseit! Térjen ki nyugat-európai és magyarországi példákra is!

(20 pont)